

Next left. L'esquerra del futur

La renovació de la socialdemocràcia.
Aportacions per a un debat a escala Europea

L'article que trobareu a continuació recull les conclusions dels debats mantinguts per un grup organitzat per la Fundació d'Estudis Progressistes Europeus (FEPS) amb el suport de l'Institut Karl Renner, amb el propòsit de reflexionar sobre el futur de l'esquerra europea (*Next Left*). Aquest grup, dirigit per l'excanceller austríac, Alfred Gusenbauer, ha volgut continuar el procés de reflexió iniciat després de les darreres eleccions al Parlament Europeu, i contribuir al debat sobre la renovació de la socialdemocràcia a Europa. Hi han participat representants polítics del Partit Socialista Europeu i de diferents fundacions progressistes europees, així com experts i acadèmics europeus.

El document analitza el moment de crisi en què ens trobem, i tracta sobre els valors i l'agenda política, l'organització i la comunicació de la socialdemocràcia, per acabar definint un full de ruta per al futur.

Abril de 2010

© d'aquesta edició: *Fundació Rafael Campalans*
Trafalgar, 12, entresòl, 1a.
08010 Barcelona
Tel.: 93 319 54 12 - Fax: 93 319 98 44
e-mail: fundacio@fcampalans.cat
www.fcampalans.cat

Impressió: Espai Gràfic Anagrac, SL - Tel. 93 372 32 62

ISSN: 1138-4514

Dipòsit legal: B-47.542-97

Índex

L'esquerra del futur

Resum i comentaris	5
1. Temps de crisi	11
1.1. La crisi actual	11
1.2. La reconstrucció del moviment	13
2. L'agenda política	17
2.1. Els nostres valors en l'actualitat	17
2.2. La democràcia a la UE	19
2.3. L'agenda política per a la UE	23
3. Un repte organitzatiu	27
3.1. Cap a una família socialista europea amb una organització més forta	27
3.2. Una veritat incòmoda: els nostres membres d'avui dia	28
3.3. L'educació socialista	30
4. La comunicació de la socialdemocràcia	33
4.1. Els mitjans de comunicació com a quart poder	33
4.2. La comunicació de la socialdemocràcia	35
5. El full de ruta per al futur	37
5.1. Continuar aplicant el projecte de 2009	37
5.2. 10 suggeriments per al 2010	38
Bibliografia	41

L'ESQUERRA DEL FUTUR

Resum i comentaris

1. En el rerefons dels debats actuals hi trobem la crisi a tots els nivells (crisi financera, econòmica, del mercat laboral, social, mediambiental, alimentària i energètica). Però existeix una altra crisi, d'un altre tipus, la crisi de la democràcia, que es pot observar a nivell de l'individu/el ciutadà, en l'àmbit governamental i europeu, i que arriba a escala intergovernamental. Aquesta crisi està estretament lligada amb el fet que sembla que el sistema democràtic tradicional de partits i les seves ideologies presenten una deficiència generalitzada. Aquesta deficiència suposa una dificultat per governar i provoca la desconfiança dels ciutadans en la democràcia en general i en la política en particular. El primer i més gran repte a què ha de fer front la socialdemocràcia en el futur és, per tant, trencar amb aquesta situació i utilitzar aquesta conjuntura com una oportunitat per a relançar-se.

2. La crisi fa trontollar l'essència de la realitat política tal com la coneixem, tal com els programes polítics dels partits ens la mostren. Els liberals d'avui dia no poden defensar ni un capitalisme sense regles, ni més liberalització en tots els aspectes de la producció (incloent-hi la propietat intel·lectual) i del mercat. El model tradicional de família, consistent en generacions que viuen plegades sempre en el mateix lloc que han habitat els seus predecessors, beneficiant-se dels guanys dels altres i cobrint les necessitats dels altres (incloent-hi la cura dels més grans i dels més petits) ja no se sosté, i els conservadors necessitaran trobar una via per solucionar-ho. Alhora, els socialistes han de reflexionar sobre la nova significació del seu lema estrella "millorar el nivell de vida i les condicions de treball", en un moment en què el mercat de treball canvia tan ràpidament i imposa una nova filosofia pel que fa a aspectes com ara la jornada laboral. Per això, el que cal no és només un debat sobre què s'ha de fer, sinó sobre quines de les pedres angulars de la nostra ideologia ha de tractar. La resposta dels socialdemòcrates ha de ser complexa.

3. La socialdemocràcia sempre ha estat un moviment. Es va originar en el si dels moviments obrers i manté lligams estrets amb els sindicats, els agents dels serveis socials, els moviments per a l'emancipació, els sindicats d'estudiants, els moviments pacifistes, etc. El repte consisteix en restablir aquests lligams i trobar un espai per a la cooperació, superant els mites i els prejudicis que hi ha entre les dues parts. Durant el procés de transformació de la seva agenda, la socialdemocràcia ha

de definir per si mateixa quins són els possibles grups i les organitzacions als quals representarà i per als quals lluitarà.

4. Els valors són el referent moral d'un moviment polític. Malgrat el seu caràcter universal, aquest moviment ha de definir el seu significat real per tal de comunicar-lo al món actual. En aquest procés, els valors s'han d'organitzar de tal manera que aportin un conjunt de pensaments que ens permetin copsar i valorar la realitat, així com marcar de forma coherent uns objectius i la manera d'arribar-hi (polítiques). I no podem deixar de banda per la seva importància el fet que els nostres valors han d'estar a prop del pensament i del cor de les persones, perquè així elles també es podran mobilitzar per aquests valors i treballar per un món millor basat en ells. En l'elaboració de tot plegat s'ha de donar prioritat a: (a) la solidaritat, (b) la igualtat, (c) la democràcia i (d) la pau. Cadascun d'aquests aspectes s'ha de descriure de nou i posar al dia. Si prenem la solidaritat com a exemple, això significa que s'haurien de considerar els elements següents: (a) la solidaritat en l'era de la globalització (solidaritat internacional), (b) la solidaritat en l'era d'un gran canvi climàtic (solidaritat internacional, solidaritat intergeneracional), (c) la solidaritat en vista dels canvis demogràfics (solidaritat interregional) i (d) la solidaritat en la realitat de la crisi postfinancera (solidaritat de la classe treballadora).

5. En el tema de l'agenda política, els socialdemòcrates han de donar resposta per ells mateixos a la qüestió de quina concepció tenen de l'Estat, què és la UE i quins són els instruments complementaris que han d'utilitzar en cada nivell per tal de garantir que les seves polítiques basades en valors s'implementin de la manera més eficient. La qüestió de la forma de govern i la política s'ha de tractar en el context de la UE, ja que està poc definida i genera ambigüitat quan s'explica als ciutadans europeus. La socialdemocràcia ha de definir quin és el seu camp de batalla i de quina manera, com a força política europea, es pot legitimar i pot complir amb les seves promeses. Per la mateixa raó, els socialistes haurien de reflexionar sobre el seu paper en el context de la UE, tant com a partits en l'oposició com en qualitat de partits del govern. Atès que en la majoria dels estats membres de la UE els socialistes són a l'oposició, hem de concloure que es fa més necessària la creació d'una manera eficaç d'exercir influència en la presa de decisions.

6. Hi ha d'haver un concepte molt clar d'Europa amb el qual els socialistes s'identifiquin fàcilment. Ha de ser un concepte positiu i progressista. Per a aquesta redefinició, cal tenir en compte el missatge clau. Ha de seguir el reeixit mètode "Una nova Europa social", utilitzat per primera vegada per Willy Brandt el

1972 i repès pel Partit Socialista Europeu el 2006, el qual ha estat sempre un projecte clar. El programa tipus a escala europea, que se sosté en tres pilars -: (a) l'Europa social, (b) l'Europa institucional i (c) l'Europa internacional-, s'hauria de sotmetre a debat. És aquesta síntesi correcta, encara? Quins continguts inclouen aquests pilars en la realitat canviant? Amb el desenvolupament de les noves competències de la UE, els socialdemòcrates han d'apropiar-se de nous àmbits per fer política i, a més, de l'agenda sobre aquests nous camps de treball reivindicats. En aquest context, el debat sobre la ubicació de l'esquerra en el panorama polític no està aportant cap resposta. Ans al contrari, palesa els conflictes que hi ha en el si del moviment mateix. En qualsevol cas, la majoria dels votants no són conscients del contingut de la teoria de les ciències polítiques sobre la divisió entre dreta i esquerra. El que ens fa diferents és el nostre conjunt de valors i de polítiques, i només per mitjà d'aquestes la socialdemocràcia pot descriure's a si mateixa.

7. Des del principi, “moviment socialista” i “moviment obrer” han estat sinònims. I fins a tal punt que ningú no s'ha preguntat ni tan sols si aquesta relació s'ha perdut amb el temps. Durant les últimes tres dècades, s'estan produint molts i profunds canvis en la vida política —la transformació del mercat econòmic i laboral, l'evolució dels sindicats, l'ampliació de les tasques dels agents dels serveis socials, etc.—, i és de vital importància que interpretem de nou com cal aquesta relació. Així és com el moviment ha arribat a una situació en què, d'una banda, intenta mantenir la tradició de continuar essent el moviment dels treballadors i, d'altra banda, ha de fer front a les crítiques per part dels mateixos obrers, que l'acusen d'estar convertint-se en “elitista”. Aquesta dicotomia, accentuada pel fet que la política ha deixat de ser una missió per convertir-se en la professió de molts, dóna lloc a la creació de programes per uns “ells” hipotètics, més que no pas per “nosaltres”. Això és palès en frases com ara “aquesta gent amb la qual estem i a la qual representem”. A més, els politòlegs han analitzat la trajectòria dels partits nacionals com una evolució des de l'estat de moviment ideològic fins a esdevenir partits elitistes amb una organització professional dirigits per un aparell en el qual hi ha dirigents i oficines locals. El canvi produït en el món dels mitjans de comunicació (amb algunes excepcions) ha fet que sovint els partits inverteixin grans sumes de diners en les estratègies de la comunicació “moderna” (anuncis, cartells), més que no pas a fer campanyes porta a porta. Això suposa un repte organitzatiu extraordinari: analitzar el nostre electorat; veure en què ens hem convertit i reflexionar sobre quin és el millor camí per tornar a ser un moviment; organitzar i activar; i ampliar la participació democràtica dels ciutadans dins del partit i dins de la societat.

8. La socialdemocràcia sempre ha estat un moviment d'esperança i d'oportunitats. És per aquesta raó que l'educació i la formació han jugat tradicionalment un paper fonamental a l'hora de proporcionar als membres un coneixement sobre el món i sobre el nostre moviment i la capacitat de comprendre les diferents polítiques i d'analitzar-les amb una actitud crítica, així com el repte de desenvolupar-se com a persones i de contribuir al progrés de la societat. Tanmateix, aquest noble costum ja no es practica en bona part dels membres dels nostres partits. Els nostres membres mostren un entusiasme cada vegada menor en els debats i conferències que s'organitzen periòdicament (preguntes i respostes), a la vegada que no existeix un nou concepte d'educació socialista. Això dona com a resultat una situació en la qual s'ha descuidat la base del saber fer de la socialdemocràcia. Entendre, promoure i defensar la política és considerat com un repte que requereix molt d'esforç pels membres que no en són conscients, i això fa el nostre moviment més vulnerable als atacs dels euroescèptics i provoca un augment de la tendència a generalitzar, la qual cosa ens allunya del poble. La socialdemocràcia ha de reinventar els mètodes de l'educació socialista i alhora millorar el debat dins del moviment. Per a això ha de fer servir el seu coneixement de les formacions nacionals i internacionals, així com establir relacions de treball amb els seus col·laboradors (per exemple, amb els sindicats) per a aprendre de les seves iniciatives. L'objectiu és promoure l'elaboració d'uns currículums de formació política de partit adreçats als activistes i als membres locals i regionals.

9. L'era digital ha obert un nou camí i ha significat una ràpida evolució molt ràpida dels mitjans de comunicació. Actualment tothom pot, des de qualsevol punt, processar informació que, gràcies a les eines que Internet ofereix, arribi a un nombre de gent indeterminat. Això requereix un nou tractament i concepte dels mitjans de comunicació i els converteix en el quart poder del sistema democràtic. D'ara endavant caldria tenir en compte: noves oportunitats per a la mobilització i per a l'organització del moviment a través, per exemple, de les comunitats virtuals i els espais de trobada virtual; el paper educatiu dels mitjans de comunicació tradicionals i dels nous; la qüestió de les noves aptituds que han de tenir els polítics —com ara la capacitat de fer arribar un missatge per mitjà de Twitter, Facebook, YouTube, etc. Cal que la socialdemocràcia faci un pas endavant en aquest camp, que aquest procés es pugui percebre com una democratització dels mitjans, fent que siguin accessibles per a tothom i que no esdevinguin el vehicle d'actituds perilloses, com ara la tramesa de missatges xenòfobs. Alhora, la socialdemocràcia ha de crear una estratègia per a determinar què fer amb la qüestió de la presència dels mitjans en la Unió Europea —sia europeitzant els mitjans de comunicació nacionals (conscienciant

sobre el fet que les notícies locals, nacionals i europees han d'estar interconnectades), sia creant una nova xarxa a escala europea.

10. Una nova realitat requereix un nou vocabulari: Un repte per a la socialdemocràcia és la reinvençió del seu vocabulari; només es tracta de modernitzar-lo, sinó també d'aconseguir que s'hi trasllueixi amb orgull la tradició del nostre moviment. Cal fer-ho per evitar que en el futur els cristianodemòcrates ens "robin" el nostre vocabulari, les nostres propostes i la nostra visió. Un cop s'hagi fet a nivell d'Europa, caldria reflexionar sobre com aconseguir l'equilibri entre l'anglès *internacional* (usat àmpliament a Brussel·les) i els altres idiomes, per tal que una vegada traduït a les diferents llengües, el sentit no esdevingui ambigu. Els termes tradicionals com ara *classe*, *treballador* i *camarada* han de tornar a adquirir un veritable significat. La reforma dels instruments d'expressió ens pot ajudar a escapar de la situació defensiva a la qual ha derivat la socialdemocràcia, en la qual ja no es *defensa una posició i es lluita*, sinó que es *defensa*, per exemple, l'estat del benestar.

1. Temps de crisi

1.1. La crisi actual

Repte: El moment actual és percebut com una crisi global. S'ha parlat molt de com la crisi financera ha evolucionat en una crisi d'àmbit econòmic. La crisi econòmica s'ha desenvolupat i ha provocat una crisi en l'ocupació i en els assumptes socials. A escala mundial, la present crisi és una crisi mediambiental, estretament lligada amb la crisi alimentària i amb la crisi energètica. Però n'hi ha una altra, de tipus diferent, que és la crisi de la democràcia, la qual es pot apreciar des d'un àmbit de l'individu/ciudadà, passant pel governamental i per l'europeu fins a arribar finalment a l'intergovernamental. Òbviament, això està estretament lligat amb el fet que sembla que es donen unes mancances generals dins del sistema tradicional dels partits democràtics i en les seves ideologies. Aquest defecte dificulta l'acció de govern i provoca la desconfiança dels ciutadans en la democràcia en general i en la política en particular. El primer i més gran repte al qual fa front la socialdemocràcia en el futur, per tant, és trencar amb aquesta situació i utilitzar aquesta conjuntura com una oportunitat per a relançar-se.

Possible resposta: La crisi constitueix una oportunitat per a la reconstrucció de l'ordre mundial, dels mecanismes europeus i del concepte i tractament de la socialdemocràcia. És per això que és molt important centrar-se en el que exposem tot seguit.

- La crisi fa trontollar l'essència de la realitat política tal com la coneixem, tal com els programes polítics dels partits ens la mostren. Els liberals d'avui dia no poden defensar ni un capitalisme sense regles, ni més liberalització en tots els aspectes de la producció (incloent-hi la propietat intel·lectual) i del mercat. El model tradicional de família, consistent en generacions que viuen plegades sempre en el mateix lloc on han habitat els seus predecessors, beneficiant-se dels guanys dels altres i cobrint les necessitats dels altres (incloent-hi la cura dels més grans i dels més petits) ja no se sosté, i els conservadors necessitaran trobar un nou enfocament que tingui en compte aquest canvi. Alhora, els socialistes han de reflexionar sobre la nova significació del seu lema estrella "millorar el nivell de vida i les condicions de treball", en un moment en què el mercat laboral canvia tan ràpidament i imposa una nova filosofia pel que fa a aspectes com ara la jornada laboral. Per això, el que cal no és només un debat sobre què s'ha de fer, sinó

sobre quines de les pedres angulars de la nostra ideologia ha de tractar. I això, com totes les ciències humanes, requereix un estudi acurat, un debat seriós i temps. La FEPS podria esdevenir un magnífic fòrum per a iniciar un nou debat filosòfic sobre els paradigmes contemporanis de les tres ideologies dominants i contraposades entre elles, així com constituir un exemple perfecte de com apropar la ciència, la política i la filosofia.

- La resposta de la socialdemocràcia ha de ser complexa. Els instruments de què disposem —programes, documents polítics i campanyes— han de trobar un denominador comú genèric per mostrar que la socialdemocràcia té una resposta coherent per a tots els aspectes de la crisi, per tal de reconsiderar el contingut genèric i l'estructura del programa electoral. L'any passat s'ha dedicat al debat de com presentar les idees polítiques i ha quedat palès en diverses ocasions que l'era dels “programes” exhaustius ja ha passat. Si això és així, de quina manera, doncs, es pot elaborar una resposta política complexa a assumptes també complexos? La FEPS pot jugar un paper important a l'hora d'analitzar les millors pràctiques i els mecanismes més inclusius dels “programes” i, prenent en consideració les observacions dels partits, proposar un model per a les properes eleccions europees de 2014.
- S'ha de posar més atenció en el diàleg amb les organitzacions afins (consulteu sobre aquest tema més endavant l'apartat “La reconstrucció del moviment”).
- Avui dia, tenen lloc diversos debats sobre el futur de la socialdemocràcia organitzats per les fundacions nacionals i comitès d'experts que sovint en tracten els trets nacionals (trajectòria històrica, sistema institucional, herència cultural en què actua el partit en concret). Tanmateix, aquests grups constitueixen un element fonamental del trencaclosques de les circumstàncies europees en les quals actua el Partit Socialista Europeu. Seria important trobar la manera d'aplegar les noves idees, i la FEPS podria ser el marc ideal per fer-ho.

Objectius desitjables: La socialdemocràcia ha de mostrar-se a si mateixa com una força política potent, responsable i moderna capaç de complir en temps de crisi.

- Demostrar que la socialdemocràcia és una força política sòlida, moderna i responsable capaç de defensar la gent en una època de crisi.

- Enllestir el debat i concloure què és la socialdemocràcia avui dia, què pretén ser i quines són les eines més eficients per a aconseguir-ho.
- Eскурçar la distància entre la filosofia (sistema modern de pensaments) i la política.

1.2. La reconstrucció del moviment

Repte: A principis del segle XXI, els membres del Partit Socialista Europeu són al capdavant de la gran part dels governs de la Unió Europea. El 1999 els socialistes van perdre per primera vegada en vint anys el lloc de grup majoritari en el Parlament Europeu (que no han recuperat fins ara). Des d'aleshores, han obtingut algunes victòries electorals, però també han patit moltes derrotes, les quals han fet que la socialdemocràcia baixi de la segona a la tercera posició a nivell nacional i local.

Aquesta tendència ha esdevingut especialment patent durant les eleccions europees passades (de nou amb algunes excepcions).

Objectius desitjables: La coherència de la resposta de la socialdemocràcia depèn del seu coneixement, idees i valor per implementar polítiques, així com del seu entusiasme per creure-hi. La complexitat depèn de la seva força com a moviment de masses que cal reconstruir.

- La socialdemocràcia sempre ha estat un moviment. Es va originar en el si dels moviments obrers i manté lligams estrets amb els sindicats, els agents dels serveis socials, els moviments per a l'emancipació, els sindicats d'estudiants, els moviments pacifistes, etc. El repte està en restablir aquests lligams i trobar un espai per a la cooperació, superant els mites i els prejudicis que hi ha entre les dues parts.
- Durant el procés de transformació de la seva agenda, la socialdemocràcia ha de definir per si mateixa quins són els possibles grups i les organitzacions a les quals representarà i per les quals lluitarà, com ara organitzacions que no únicament són independents respecte de la socialdemocràcia, sinó que no hi col·laboren *per definició*. Un bon exemple d'això són les organitzacions pels drets dels pacients o les organitzacions de persones amb discapacitats, a les quals els afecta en gran mesura el sistema polític actual sobre els serveis públics i la sanitat en la Unió

Europea. El Partit Socialista Europeu ha de ser capaç d'arribar a aquestes organitzacions mitjançant les seves bases programàtiques, així com trobant espais de treball comuns.

- La socialdemocràcia ha de definir el seu camp de batalla i la manera en què portarà a terme la seva lluita. Per aquesta raó, com ja s'ha apuntat, el que cal aclarir és: què significa la Unió Europea per als socialistes i per als socialdemòcrates; què és el poble europeu i com poden els partits polítics guanyar legitimitació i complir amb les seves promeses.

Possible resposta: El Partit Socialista Europeu ha de trobar la manera de fer un pas endavant partint d'un concepte originari del moviment també a escala europea. Un bon exemple d'això va ser el procés entorn del Manifest 2008 - 2009 del Partit Socialista Europeu, alhora que va tendir la mà a diferents agents per mitjà en el seu procés d'elaboració de l'agenda política.

- S'han d'enfortir les relacions amb els aliats tradicionals. Per tal de fer-les sostenibles i duradores, cal que ambdues parts reflexionin sobre les seves relacions i sobre la manera més eficient d'ajudar-se l'una a l'altra. A tall d'exemple, l'actual procés de reflexió dins de la Confederació Europea de Sindicats pot significar una gran oportunitat tant per al Partit Socialista Europeu com per a la Confederació Europea de Sindicats per debatre sobre la situació en què es troba el moviment. El paper de la FEPS pot ser també apropar-se més als centres de decisió dels sindicats i a les institucions, per tal de tractar sobre els objectius de recerca, així com arribar a una Europa Social.
- La qüestió de la confiança s'ha de tractar seriosament en aquests debats. Les ONG critiquen els socialdemòcrates en molts països perquè no han fet prou, no han fet res o, fins i tot, perquè han actuat en contra dels seus programes. S'ha d'abordar aquest desencís i hem d'aprendre els uns dels altres mantenint un diàleg constant; s'han de reprendre aquestes relacions. Alguns exemples d'això són les organitzacions de dones, les organitzacions pacifistes, etc.
- La redefinició de l'agenda ha de contemplar la possibilitat de trobar nous possibles aliats. Les organitzacions de pacients (ja esmentades amb anterioritat), les associacions de persones grans actives, etc.: aquests són els aliats potencials dels socialdemòcrates, però cal donar-los la mà. El Partit Socialista Europeu ha d'assegurar-se que compta amb les seves organitzacions aliades a nivell

europèu, al mateix temps que els partits fan arribar als membres les mateixes propostes i les mateixes línies de diàleg a escala nacional.

- Òbviament, caldria dirigir l'atenció a organitzacions amb les quals els socialistes no comparteixen programes tradicionalment i que, ara com ara, se senten una mica al marge del nostre moviment. L'apropament pot incloure els pacifistes, els defensors del medi ambient o les organitzacions d'immigrants, per exemple. Per tal d'aconseguir-ho, el Partit Socialista Europeu ha de parlar amb les seves organitzacions d'afiliats sobre l'opció de realitzar un apropament. El projecte de la FEPS sobre el canvi climàtic i el medi ambient pot constituir un bon mitjà per propiciar un apropament entre els interessats i les famílies socialistes, sense la càrrega del possible perjudici que totes les organitzacions defensores del medi ambient han d'estar canalitzades i monopolitzades pels Partits Verds.
- Des de 1992 (Tractat de Maastricht), el Partit Socialista Europeu i les seves organitzacions d'afiliats han crescut gradualment. Avui dia, el Partit Socialista Europeu pot sentir-se orgullós de la seva organització juvenil (Joventuts Socialistes Europees, ECOSY), de la seva organització femenina (Partit Socialista Europeu de Dones), de la seva organització de gent gran (ESO), de la seva organització de gays, lesbianes, bisexuals, transvestits i transsexuals (LGBTT), del Fòrum Progressista Global (GPF) i de la FEPS, així com de les primeres organitzacions de professionals (Xarxa d'Advocats). En el curs del debat sobre el Partit Socialista Europeu com a moviment, tots ells poden tenir un paper crucial per tal de garantir que, en efecte, el Partit Socialista Europeu estableixi contacte a través del seu manifest amb les organitzacions aliades amb les quals coopera en les respectives àrees de treball.
- En totes les campanyes que hi ha en projecte, s'hauria de preveure com s'hi poden implicar les organitzacions aliades, donant un espai per definir els matisos i per enriquir la campanya amb el diàleg, el coneixement i l'acció.
- Per tal de facilitar l'apropament del Partit Socialista Europeu als aliats socials, es va crear el Fòrum Progressista Global: la seva afortunada creació va anar seguida d'uns notables progressos, d'uns fòrums reeixits i de l'admissió al Comitè Directiu del Fòrum Social Mundial. Malgrat tot, resta una ambigüitat entorn del Fòrum Social (tant a nivell europeu com a nivell mundial); ha de reconduir-se al context del debat sobre la globalització i sobre el moviment.

- La FEPS, acabada de fundar, també pot dur a terme una funció important, com ara fer de pont amb el món acadèmic i amb els comitès d'experts d'interès a nivell europeu. Després d'una cooperació esporàdica inicial, caldria pensar en unes línies directrius clares, en uns objectius i en el treball en comú. Cal que els dos tipus d'intercanvi estiguin garantits: per part de la FEPS, la contribució del pensament socialista als debats de Brussel·les, i una actitud atenta i constructiva d'aprenentatge en els debats que hi tenen lloc.

Objectius desitjables: L'objectiu a què hem d'arribar és aconseguir que la socialdemocràcia torni a ser un moviment que pertany a la gent i que la posa en el primer pla.

- Reconstruir el nostre moviment significa transmetre que la socialdemocràcia és un ésser polític viu, capaç de donar la mà, de crear i de garantir confiança i progrés.
- Cal aconseguir que la socialdemocràcia torni a la realitat de les associacions aliades i es converteixi en la destinatària natural de les seves demandes polítiques, que amb el temps pot recuperar el paper de defensor del poble per la socialdemocràcia.
- S'ha d'assegurar que el pensament socialdemòcrata tingui un lloc com a pilar constructiu del debat sobre el futur d'Europa.
- Cal donar més vitalitat a les campanyes del Partit Socialista Europeu.

2. L'agenda política

2.1. Els nostres valors en l'actualitat

Repte: Els valors són el referent moral d'un moviment polític. Malgrat el seu caràcter universal, el mateix moviment ha de definir el seu significat real per tal de comunicar-lo al món actual. En aquest procés, els valors s'han d'organitzar de tal manera que aportin un conjunt de pensaments que ens permeti copsar i valorar la realitat, i marcar de forma coherent uns objectius i la manera d'arribar-hi (polítiques). I no podem deixar de banda per la seva importància el fet que els nostres valors han d'estar a prop dels pensaments i del cor de les persones, perquè així elles també podran mobilitzar-se per aquests valors i treballar per un món millor basat en ells. Per a la família socialista, és imprescindible tornar al debat sobre els seus valors. En l'elaboració de tot plegat, s'ha de donar prioritat a:

- LA SOLIDARITAT
- LA IGUALTAT
- LA DEMOCRÀCIA
- LA PAU

Més concretament, caldria tenir en compte en cadascun d'aquests aspectes:

- La SOLIDARITAT sempre ha estat una actitud socialista segons la societat. En l'actualitat cal que sigui redefinida per tal que torni a adquirir un caràcter universal i continuï constituint una resposta eficaç al creixent individualisme. S'han de tenir en compte els elements següents: (a) la SOLIDARITAT en l'era de la globalització (solidaritat internacional), (b) la SOLIDARITAT en l'era del canvi climàtic (solidaritat internacional, solidaritat intergeneracional), (c) la SOLIDARITAT en vista dels canvis demogràfics (solidaritat interregional) i (d) la SOLIDARITAT en la realitat de la crisi postfinancera (solidaritat de la classe treballadora).
- Si fem un cop d'ull als programes dels partits, comprovem que la IGUALTAT s'ha redimensionat. Avui dia parlem d'igualtat d'oportunitats (que se situa per sobre de la igualtat individual) i de forma imprecisa en relació amb els deures i les obligacions. És important que el nostre discurs d'ara endavant: (a) vinculi igualtat d'oportunitats amb la necessitat de garantir igualtat de capacitats per gaudir-ne,

(b) aclareixi el paper de la igualtat en la societat, definint el paper de la societat per tal de garantir-la i el concepte de drets i de deures dels ciutadans, (c) sigui transversal; ha de definir també les diverses formes de discriminació, com ara el feminisme de les dones musulmanes o el feminisme de les lesbianes, (d) garanteixi el caràcter transversal de la definició per tal d'explicar amb claredat el seu contingut a una realitat moderna en un context posterior a la crisi a escala mundial, europea, nacional i social.

- LA DEMOCRÀCIA requereix una atenció especial en temps de crisi de la pròpia democràcia. Mai no s'ha de donar com a consolidada; sempre s'hi ha de treballar i se l'ha de respectar tant com calgui. El nou discurs s'ha de centrar en: (a) la DEMOCRÀCIA en el context d'un món globalitzat, d'un govern mundial, d'unes institucions mundials, d'una societat global, (b) la DEMOCRÀCIA pel que fa a l'Europa unida, als seus processos de presa de decisions i al nou concepte de ciutadania europea, (c) la DEMOCRÀCIA, el paper de l'Estat i dels poders dins de l'Estat (incloent-hi els mitjans de comunicació com a quart poder, tal com s'ha esmentat en l'apartat quart).
- La PAU ha estat un dels fonaments de la socialdemocràcia; no obstant això, en els darrers anys ja no es considera com un dels valors primordials de la nostra família política. Això s'ha de canviar, i per aquesta raó, tota la filosofia de la pau, del manteniment de la pau i de la doctrina de la intervenció s'ha de debatre en el si del nostre moviment.

Finalment, el repte també consisteix en aconseguir que els nostres membres arribin a un cert grau d'entesa pel que fa a aquests valors i hi lluitin, que mantinguin l'esperit "viu" i facin que l'opinió pública torni a associar socialdemocràcia amb els seus valors.

Possible resposta: Cal un debat a fons sobre els valors, el qual es podria organitzar per diferents procediments:

- Com ja hem apuntat en el paràgraf anterior, la FEPS pot representar un paper important a l'hora de propiciar un apropament dels membres del món acadèmic. Seria d'una gran utilitat que entre els filòsofs actuals s'encetés el debat filosòfic sobre els valors.

- De manera complementària, la Xarxa d'Assumptes de Justícia i Interior de la FEPS, en col·laboració amb la Xarxa d'Advocats Socialistes, pot estudiar com es reflecteixen aquests valors en les lleis i què s'hauria de fer per tal de proporcionar un marc legal més fort i eficaç.
- El Partit Socialista Europeu ha d'analitzar què significa en realitat el lema "idees progressistes" per als membres del seu partit. Així mateix, aquesta anàlisi hauria de respondre a la qüestió de quines són les principals diferències i contradiccions entre la nostra ideologia i la dels altres (conservadors, liberals, etc.). No s'hauria de rebutjar aquest debat pel fet de ser obvi dins del nostre moviment.
- En segon lloc, el Partit Socialista Europeu ha de prendre en consideració els diferents mètodes per mobilitzar els seus membres, en especial els activistes del Partit Socialista Europeu, i per afavorir accions, campanyes, etc., per promoure i explicar els valors i apropar-los als ciutadans.

Objectius desitjables: Parlant de valors, els objectius són:

- Aclarir els eixos ideològics i explicar-los en el context actual.
- Enfortir l'entesa de quins són els valors progressistes i per què són el nucli del pensament dels socialistes i dels socialdemòcrates.
- Retornar el debat ideològic als partits, la qual cosa reforçaria el programa i les estructures (per mitjà del relançament de la cultura del diàleg entre els socialistes).

2.2. La democràcia en la UE

Repte: La Unió Europea és un projecte d'èxit a llarg termini. La relació dels partits socialdemòcrates amb el procés de la integració europea ha variat al llarg dels anys i s'ha consolidat com a quelcom positiu durant la dècada passada. Tanmateix, això no vol dir que hi hagi una opinió comuna entre tots els partits sobre què és la Unió Europea, per a què serveix i què hauria de ser.

- Els socialdemòcrates han de donar una resposta per ells mateixos a la qüestió de quina concepció tenen de l'Estat, què és la UE i quins són els instruments

complementaris que han d'utilitzar en cada nivell per tal de garantir que les seves polítiques basades en valors s'estan executant de la forma més eficient. La qüestió de la forma de govern i la política s'ha de tractar en el context de la UE, ja que està poc definida i genera ambigüitat quan s'explica als ciutadans europeus.

- La socialdemocràcia ha de definir quin és el seu camp de batalla i de quina manera, com a força política europea, es pot legitimar i pot complir amb les seves promeses.
- Per la mateixa raó, els socialistes haurien de reflexionar sobre el seu paper en el context de la UE, tant com a partits de l'oposició com en qualitat de partits del govern. Atès que en la majoria dels estats membres de la UE els socialistes són a l'oposició, hem de concloure que es fa més necessària la creació d'una manera eficaç d'exercir influència en la presa de decisions. S'hauria de parlar més atenció als càrrecs polítics de l'oposició en alguns partits i tenir-los en compte a nivell europeu.
- Es diu que la UE pateix una crisi democràtica des de fa anys. Hom va creure que el Tractat de Niça era provisional. Els referèndums del Tractat per crear una Constitució Europea van fracassar, i després d'això hi va haver un període de reflexió que va acabar en el Tractat de Lisboa, que és un pas endavant, però tothom dubta que aquest pas sigui suficient. En el moment de comunicar els obstacles institucionals es van cometre dues errades: la primera va ser donar la culpa de les deficiències de funcionament a l'ampliació de la UE, i la segona va ser la falsa promesa als ciutadans que, en el pitjor dels casos, la reforma (Lisboa) seria ratificada en darrer terme per les eleccions europees. Tots aquests problemes i totes aquestes promeses han estat comunicades a la gent a escala nacional sovint amb un discurs que tendia a dir que la Unió Europea rebaixava la sobirania dels seus estats nacionals, fet que va ocasionar una desconfiança generalitzada. Aquest fet el demostren diversos estudis (segons l'Eurobaròmetre, la majoria de les persones no se senten representades a les institucions de la UE) i el nombre de votants (a les eleccions de 2009 es va enregistrar el nombre més baix de votants de totes les eleccions de la UE). Cal canviar aquesta tendència i explicar millor quin és el paper i quina és la contribució dels socialistes en aquest sistema.
- Amb vista a donar més claredat a l'assumpte, és molt important explicar clarament quin és i quin ha estat el paper dels socialistes. Els ciutadans amb dret

de vot a les eleccions europees sovint desconeixen la diferència entre el Partit Socialista Europeu i l'Aliança Progressista de Socialistes i Demòcrates, i no coneixen del tot la relació entre el sistema de partits a nivell de la UE i la representació a nivell de la Comissió o del Consell. S'ha parlat molt que els socialistes van malbaratar l'oportunitat de presentar un candidat socialista com a president de la Comissió, i que després es van dividir per la qüestió del suport al Sr. Barroso en el Parlament Europeu. Per als ciutadans, les discrepàncies dins d'una família política, la manca d'una estratègia comuna i els punts de vista oposats entre el Consell i el Parlament són un senyal de feblesa i de divisions dins del moviment.

- D'altra banda, hi ha una manca de vincle entre el partit europeu i la tasca duta a terme pels membres del Parlament Europeu pel que fa a l'execució del manifest. Això no vol dir que el Grup en el Parlament Europeu i el Partit Socialista Europeu es comportin enfrontant-se entre ells. Tanmateix, és clar que en l'àmbit nacional els candidats promocionen el manifest del partit, l'executen en el Parlament i al final de la legislatura són avaluats per veure si tornen a presentar-se sota les sigles del partit. El Partit Socialista Europeu no té aquestes possibilitats, ni pel que fa a la tasca dels membres del Parlament, ni quant als membres de la Comissió. S'ha de discutir la qüestió de la legitimitat.
- Finalment, no és pas menys important el fet que cal debatre l'abast del concepte de ciutadania europea. N'hi ha que opinen que l'Europa dels ciutadans comença amb les primeres eleccions directes al Parlament Europeu (1979), i d'altres diuen que es va iniciar en el Tractat de Maastricht (1992). En qualsevol dels dos casos, la cada vegada menor confiança en la democràcia, en les institucions i en els polítics, així com l'augment del nombre de decisions que es prenen a la UE, fan que la distància entre els ciutadans i la UE sigui més gran.

Possible resposta: El Partit Socialista Europeu, com a partit socialdemòcrata, té una comesa especial en la lluita per protegir i enfortir la democràcia, la qual cosa comporta un esforç i molta feina per tancar la bretxa oberta entre la UE i els seus ciutadans.

- Cal un debat sobre quina és la funció del Manifest del Partit Socialista Europeu. El Partit Socialista Europeu ha de considerar fins a quin punt aquest manifest ha estat simbòlic i si esdevé una veritable agenda desenvolupada per i per al poble europeu. Per tal d'enfortir el manifest i fer-lo vinculant, cal desenvolupar un

compromís estratègic paral·lelament a les polítiques, en el qual tots els candidats i futurs membres del Parlament Europeu expliquin quin compromís adquireixen. Aquesta estratègia conjunta hauria d'estar més integrada en el Manifest del que ho està avui dia. La FEPS pot servir d'ajuda a l'hora d'avaluar el caràcter evolutiu del procés de redacció del Manifest i de dissenyar les possibilitats de desenvolupament en aquest terreny.

- El Partit Socialista Europeu ha de cercar la millor manera de traslladar les propostes del Manifest a la Comissió Europea, vetllant per la coherència del programa. En aquest sentit, s'ha de dur a terme una acurada estratègia pel que fa al nomenament del candidat a president de la Comissió. Per començar, el candidat ha de ser triat dins de la família socialista, i s'hauria de procedir de la mateixa manera en el pas següent: els nomenaments dels diferents membres de la Comissió. Cal saber com s'organitzaran les comissions dins de la família socialista abans de nomenar algun membre o candidat per als nous càrrecs clau (ja que els càrrecs es van crear en la Carta del Tractat de Lisboa), així com conèixer l'elecció de quines carteres hi haurà en la propera legislatura i quines seran les prioritats que per als socialistes constituïran una part estratègica integral.
- Cal donar un altre enfocament als mitings dels líders per tal que tornin a connectar amb el Manifest i els seus diferents moments d'execució. Una major coherència política en el si del Partit Socialista Europeu i dins dels pilars intergovernamentals (oposició) que representen un estat nacional pot exercir una influència més eficaç sobre l'agenda i desencallar la situació en què es troba la política actual (malgrat que cada vegada hi ha més decisions que no requereixen unanimitat per a ser aprovades pel Consell, cada vegada se'n prenen menys).
- Cal trobar una manera de mantenir el Manifest "viu" també després de les eleccions. Es tracta d'un pla molt complex de cinc anys que inclou moltes polítiques. Així doncs, el Partit Socialista Europeu, juntament amb els partits nacionals i el Grup del Partit Socialista Europeu en el Comitè de les Regions, ha de trobar la manera que les propostes del Partit Socialista Europeu puguin ser utilitzades també eficaçment i sota les sigles del Partit Socialista Europeu en les eleccions locals, regionals i nacionals. L'avaluació de les propostes i la rebuda que tinguin durant aquestes campanyes permetrà al Partit Socialista Europeu apropar-se més als ciutadans i enfortir el Manifest amb resultats contrastats amb la realitat.

- El Partit Socialista Europeu ha de trobar una manera de connectar amb les iniciatives reals dels ciutadans. Com a iniciatives ciutadanes, són accions de la ciutadania, però el Partit Socialista Europeu ha de reflexionar sobre què és el que mou aquestes iniciatives i com plasmar les necessitats sorgides dels ciutadans en la seva manera de fer política.

Objectius desitjables: Els punts tractats amb anterioritat es poden resumir de la manera següent:

- Enfortiment i treball continu del Manifest.
- Desencallar la situació política a escala intergovernamental i internacional.
- Reforçar la coherència i la unitat en el si de la família del Partit Socialista Europeu i enfortir la legitimació/responsabilitat dels seus representants.
- Apropar-se als ciutadans europeus.

2.3. L'agenda política per a la UE

Repte: Es recorre un llarg camí des que es fa una proposta política fins que s'arriba a un acord sostenible en el marc de la UE. La primera dificultat consisteix en el fet que el procés de presa de decisions en la UE és llarg i requereix consens, fins al punt que es fa extremadament difícil trobar un denominador comú. Sovint les propostes polítiques es consideren poc ambiciosos i no progressistes en relació amb la normativa ja existent en els estats membres. Com a "compromisos únics", ja no es presenten com a pròpies d'un sol partit i, com que són acceptades per tothom, no es poden presentar com la fita d'una o altra formació política. A més, això sovint és instrumentalitzat com una excusa pels polítics, que també treballen a nivell nacional i local: critiquen Brussel·les per tots els canvis que no s'han consultat prou amb els ciutadans i que poden semblar impopulars. Finalment, i també a causa de la manca de mitjans de comunicació europeus, els ciutadans no disposen d'un mitjà com cal per saber quines són les polítiques de la UE i sobre què tracten, i què és el que queda, de fet, en mans de les autoritats locals i nacionals.

- Cal definir clarament el concepte d'Europa amb el qual els socialistes s'identifiquen fàcilment i, per tant, s'ha de considerar el missatge clau. Ha de

seguir el mètode utilitzat pel predecessor del Partit Socialista Europeu el 1972 per primera vegada, “Una nova Europa social”, que en ser renovat pel Partit Socialista Europeu el 2006 ha estat sempre un projecte clar. Com que ara és utilitzat dins dels documents de la UE com una descripció “universal” d’Europa que té a veure amb “l’ocupació i els afers socials”, els socialistes han de trobar un altre missatge clau, procedent de la seva agenda política.

- Fins als anys setanta, els programes del Partit Socialista Europeu (i els seus antecessors abans de 1992) s’han basat en tres pilars: (a) l’Europa social, (b) l’Europa institucional i (c) l’Europa internacional. S’hauria de sotmetre a debat si aquesta síntesi és encara exacta, quins continguts abracen en la realitat canviant.
- El corpus ideològic no sempre és entès pels actors nacionals i internacionals com un motiu perquè es desenvolupin determinades àrees noves de la política. Malgrat la feina realitzada en aquest sentit, com per exemple en el tema del canvi climàtic, hom no identifica aquestes àrees com a “àmbits de treball” o “àrees d’actuació política” pròpies dels socialistes.
- Al llarg dels anys, els socialdemòcrates han desenvolupat formes efectives de combinar les reivindicacions polítiques amb el treball real sobre l’assumpte de què es tracti. L’exemple més reeixit ha estat l’ampliació de la UE. El Partit Socialista Europeu ha estat el grup polític que ha donat suport amb fermesa a l’ampliació cap als països que assoleixin els criteris de Copenhaguen, de la mateixa manera que ha contribuït a enfortir els corresponents partits de la regió. Això ha estat possible gràcies a l’esforç de la família socialista a escala europea, així com als membres dels partits i de les fundacions que treballen amb ells. Cal que aquesta política torni a primera línia, i més encara ara que els conservadors han posat en marxa el projecte “Cooperació amb l’Europa de l’Est”.
- Tradicionalment hi ha hagut tres grans famílies polítiques que han exercit la seva influència en la UE: els cristianodemòcrates, els demòcrates liberals i els socialdemòcrates. La crisi generalitzada de la democràcia té el seu origen en les dificultats amb què s’han trobat aquestes tres famílies i en els obstacles per fer arribar a les persones quins són els elements distintius de cadascuna d’elles.
- En aquest context, el debat que té lloc en les esquerres i que considera que l’esquerra és a l’esquerra, al centre, etc., no està aportant solucions; ans al contrari, palesa els conflictes en el si del mateix moviment. A la major part dels

votants no els interessa la teoria de les ciències polítiques sobre la divisió entre esquerra i dreta, sinó que el que realment marca la diferència és el conjunt de valors i de polítiques, i només mitjançant aquestes la socialdemocràcia pot descriure's a si mateixa.

Possible resposta: Els reptes que hem descrit abans poden esdevenir una gran oportunitat per fer ressaltar i prendre de nou en consideració alguns dels punts de l'agenda política, així com els seus vincles amb els eixos ideològics.

- El projecte de la FEPS “L’esquerra del futur, l’Europa del futur”, que arriba als joves investigadors i que tracta els escenaris de l’Europa del futur, constitueix una de les possibles maneres de trobar noves solucions i noves oportunitats.
- Cal analitzar quins són els trets fonamentals que caracteritzen el sentit innovador del Partit Socialista Europeu. Això s’ha de comparar amb les propostes dels liberals i dels conservadors i, aleshores, reflexionar sobre com exposar aquestes diferències d’una manera eficaç. Cal donar una explicació ideològica, així com (vegeu la part sobre el Manifest més amunt) tenir en compte el context nacional i local.
- L’apartat d’aquest document referit a la “Reconstrucció del moviment” en el punt que tracta les relacions i el diàleg amb els aliats ha d’esdevenir una part essencial de la tasca de l’agenda socialista. Això permetrà avaluar amb esperit crític les propostes polítiques així com desenvolupar-ne de noves.
- Les estratègies envers els aliats de fora de la UE requereixen un tractament més profund. S’ha de buscar una manera eficaç d’establir relacions amb els aliats de fora de la UE i implicar-los en les polítiques que els afectin —per exemple, el Procés de Barcelona, la Cooperació amb l’Europa de l’Est, etc. S’ha de dedicar una atenció especial en aquest procés al diàleg amb els partits dels països aspirants a entrar a la UE. En aquest punt, la FEPS, en cooperació amb les fundacions membres, pot crear un fòrum d’intercanvi de coneixement, de la mateixa manera que pot dedicar-se a temes que es detallaran en el subapartat següent sobre “educació”.
- En alguns casos, el Fòrum Progressista Global constitueix un bon marc per a aprofundir el debat sobre alguns temes concrets que lliguen l’agenda política del Partit Socialista Europeu amb la dels seus aliats. En especial, en qüestions

d'abast mundial, com ara la propera avaluació del compromís d'Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, caldria implicar-hi el Partit Socialista Europeu, els Grups polítics als Parlaments nacionals i Europeu, els aliats exteriors i la societat civil. Això també pot proporcionar un bon fòrum per a discutir el futur del govern mundial, en particular quan es produeixin les cimeres del G2, G8 o G20 i sobre el futur de la UE.

Objectius desitjables:

- La renovació i la reorganització de l'agenda política, que, en quedar estretament vinculada als eixos ideològics del moviment, esdevé una característica distintiva dels socialistes i del socialisme.
- El diàleg amb els aliats exteriors, que permetrà una avaluació clara de l'agenda existent i, a més, pot oferir noves possibilitats per a un desenvolupament més ampli.

3. Un repte organitzatiu

3.1. Cap a una família socialista europea amb una organització més forta

Repte: Des de l'Assemblea del Partit Socialista Europeu de 2005, el Partit Socialista Europeu ha canviat notablement i s'ha enfortit. S'ha reorganitzat l'agenda política i s'ha presentat a les diferents campanyes del Partit Socialista Europeu; el paper dels diversos òrgans de govern s'ha definit amb més precisió; la democràcia interna s'ha enfortit amb el desenvolupament d'eines com els activistes del Partit Socialista Europeu, i han crescut les capacitats administrativa i operativa. Tanmateix, degut a la gran vitalitat de l'organització, hi ha una necessitat cada vegada més gran de reorganització.

- La declaració postelectoral “cal més Partit Socialista Europeu, no menys” ha marcat amb claredat l'objectiu que s'ha d'assolir. Així doncs, per tal d'assolir aquest “més”, ha d'aportar un valor afegit. Això ha de facilitar que la família socialista arribi més amunt a nivell europeu i que els partits d'àmbit nacional vegin clarament la importància d'implicar-se en el Partit Socialista Europeu i de treballar per enfortir-lo. Implicar-se, treballar de valent i mostrar una actitud responsable han d'esdevenir els trets habituals i normals pel que fa a la família socialista a la Unió Europea.
- Com a partits polítics, el Partit Socialista Europeu i els seus membres aspiren a arribar al poder i romandre-hi fins a complir la seva agenda política. No obstant això, en l'actualitat cada vegada s'obtenen menys victòries electorals i, per tant, es redueixen les possibilitats de formar part de governs en els respectius estats. Tanmateix, la situació en la qual es troben els socialistes és rellevant, ja que la feina a l'oposició (en especial a la UE) és molt constructiva i important.

Possible resposta: La socialdemocràcia ha de trobar la manera de mostrar la seva coherència, la seva unitat i, per tant, la seva força en la lluita per un missatge únic.

- El Partit Socialista Europeu ha d'organitzar-se com un partit de l'oposició. Per a això, cal que transmeti una estratègia de primer partit, de líder de l'oposició, no de “segon partit” després del partit de govern. És per això que cal endegar una

reestructuració, especialment pel que fa a l'àmbit intergovernamental de gestió de la UE. El Partit Socialista Europeu ha d'esmerçar més esforços en establir de nou les reunions de ministres, a les quals haurien d'assistir els ministres a l'oposició. Aquesta és l'única manera de controlar la situació i de guanyar poder per mitjà de la informació, així com la manera més eficaç de preparar-se per governar en el futur.

- En el marc del Manifest s'ha de desenvolupar un pla estratègic pel que fa a la Comissió. Donat que la Comissió és percebuda cada cop més pels ciutadans de la UE com el govern de la UE, el Partit Socialista Europeu, igual que altres partits europeus, ha de posar-se en marxa de cara a les eleccions i escollir un candidat per a presidir la Comissió. Tenint en compte la realitat i el millor nombre de carteres possibles, els socialdemòcrates han d'aclarir quins són els àmbits polítics que volen liderar durant els cinc anys. Aquesta ha de ser també la manera de procedir pel que fa a relacionar els processos d'elecció de la Comissió i dels membres de la Comissió amb la legitimitat dels ciutadans. Per aquesta raó, el Partit Socialista Europeu i el Grup en el Parlament Europeu han de pensar en maneres en què el treball del membres socialistes de la Comissió es pugui mostrar com una contribució global socialista al desenvolupament de la UE.

Objectius desitjables:

- Desenvolupar a escala europea un debat sobre el concepte d'“oposició constructiva” on els partits socialdemòcrates esdevinguin les forces líders de l'oposició a nivell nacional.
- Reiniciar un debat de renovació de l'agenda política socialdemòcrata, prenent en consideració la història, els valors, la identitat i les perspectives de futur.

3.2. Una veritat incòmoda: els nostres membres d'avui dia

Repte: Des del principi, “moviment socialista” i “moviment obrer” han estat sinònims. I fins a tal punt que ningú no s'ha preguntat ni tan sols si aquesta relació s'ha perdut amb el temps. Durant les últimes tres dècades, s'estan produint molts i profunds canvis en la vida política —la transformació del mercat econòmic i laboral, l'evolució dels sindicats, l'ampliació de les tasques dels agents dels serveis socials, etc.—, i és de vital importància que interpretem de nou com cal aquesta relació. Així és com el moviment ha arribat a una situació en què, d'una banda, intenta mantenir la tradició de

continuar essent el moviment dels treballadors i, d'altra banda, ha de fer front a les crítiques per part dels mateixos obrers, que l'acusen d'estar convertint-se en "elitista". Aquesta dicotomia, accentuada pel fet que la política ha deixat de ser una missió per convertir-se en una professió, fa que es legisli més per uns "ells" hipotètics, que no pas per un "nosaltres", que faci referència a la gent amb la qual estem i a la qual representem.

- Els politòlegs han analitzat la trajectòria dels partits nacionals com una evolució des de l'estat de moviment fins a esdevenir partits elitistes amb una organització professional dirigits per un aparell en el qual hi ha dirigents i oficines locals.
- El canvi produït en el món dels mitjans de comunicació (amb algunes excepcions) ha fet que sovint els partits inverteixin grans sumes de diners en les estratègies de la comunicació "moderna" (anuncis, cartells) més que no pas en fer campanyes porta a porta.
- El repte és encara més gran a nivell europeu, on el partit ha fet avenços en la resolució "Per un Partit Socialista Europeu més fort" (2005) i en la seva implementació, així com en la creació de nous projectes, com ara els Activistes del Partit Socialista Europeu. S'ha de reconèixer que la darrera campanya electoral europea va ser la més àmplia i extensa pel que fa a la implicació de membres del Partit Socialista Europeu en el procés de redacció del Manifest i quant a les diverses oportunitats que es van plantejar i que es van aprofitar. Això és una raó per estar-ne orgullosos i constitueix un bon punt de partida per a treballar més.

Objectius desitjables:

- Una millor entesa dels membres dels partits socialdemòcrates, quins són els seus interessos i les seves necessitats per tal de donar suport a llarg termini al seu desenvolupament dins d'estructures de partit (per mitjà de l'educació socialista).
- La millora de les capacitats dels partits per implicar els seus membres en la feina del dia a dia i per fer de cada membre un defensor de la socialdemocràcia en els àmbits local, regional, nacional i europeu.

3.3. L'educació socialista

Repte: La socialdemocràcia sempre ha estat un moviment d'esperança i d'oportunitats. És per aquesta raó que l'educació i la formació han jugat tradicionalment un paper fonamental a l'hora de proporcionar als membres un coneixement sobre el món i sobre el nostre moviment i la capacitat de comprendre les diferents polítiques i d'analitzar-les amb una actitud crítica, així com el repte de desenvolupar-se com a persones i de contribuir al progrés de la societat. Tanmateix, aquest noble costum ja no es practica en bona part dels membres dels nostres partits. Els nostres membres mostren un entusiasme cada vegada menor en els debats i conferències que s'organitzen periòdicament (preguntes i respostes), a la vegada que no existeix un nou concepte de l'educació socialista. Això dóna com a resultat una situació en la qual s'ha descuidat la base del saber fer de la socialdemocràcia. Entendre, promoure i defensar la política és considerat com un repte que requereix molt d'esforç pels membres que no en són conscients; i això fa el nostre moviment més vulnerable als atacs dels euroescèptics i provoca un augment de la tendència a generalitzar, la qual cosa ens allunya del poble.

Possible resposta: La socialdemocràcia ha de reinventar els mètodes de l'educació socialista i alhora aprofundir el debat amb el Moviment. Per a aconseguir-ho cal:

- Aplegar experiències de la formació nacional i internacional per tal de codificar el coneixement. Reunir formadors de diverses fundacions que han dut a terme la formació dels seus membres. Això es pot realitzar en col·laboració amb la FEPS per tal d'establir un conjunt de bones pràctiques. S'hauria de considerar en el futur la creació d'un banc de formadors en els diversos camps de la política (en funció de la seva especialització) per tal de donar un nivell de formació millor en activitats com ara les jornades de formació dels activistes del Partit Socialista Europeu.
- Establir una relació laboral amb l'associació de formació dels sindicats, la qual juga un paper molt important en el desenvolupament del moviment sindical a Europa. Els partits polítics poden aprendre de les seves iniciatives i de les seves pràctiques innovadores, donant suport fins i tot a l'elaboració de currículums de formació política per a activistes i delegats locals i regionals.

Objectius desitjables:

- Impulsar el desenvolupament de programes de formació per a afiliats del partit, activistes i delegats locals i regionals en funció del moment i esdevenir activistes professionals.
- Afavorir l'aprenentatge informal de la base del partit mitjançant l'ensenyament d'habilitats pràctiques per a afiliats i activistes.

4. La comunicació de la socialdemocràcia

4.1. Els mitjans de comunicació com a quart poder

Repte: L'era digital ha obert un nou camí i ha significat una evolució molt ràpida dels mitjans de comunicació. Actualment tothom pot, des de qualsevol punt, processar informació que, gràcies a les eines que Internet ofereix, arribi a un nombre de gent indeterminat. Això implica:

- Un nou tractament i concepte dels mitjans de comunicació i del seu paper com a quart poder del sistema democràtic.
- Noves oportunitats per a la mobilització i per a l'organització del Moviment a través, per exemple, de les comunitats virtuals i els espais de trobada virtual.
- El paper educatiu dels mitjans de comunicació tradicional i dels nous mitjans.
- Les noves habilitats que han de tenir els polítics, com ara la capacitat de fer arribar un missatge per mitjà de Twitter, Facebook, YouTube, etc.
- Percebre el procés com una democratització dels mitjans, fent que siguin accessibles per a tothom i que no esdevinguin el vehicle d'actituds perilloses, com ara la distribució de missatges xenòfobs.

A més, hi ha altres reptes, com ara:

- La socialdemocràcia ha de crear una estratègia per a determinar què fer amb la qüestió de la presència dels mitjans en la Unió Europea, sia europeïtzant els mitjans de comunicació nacionals (conscienciant sobre el fet que les notícies locals, nacionals i europees han d'estar interconnectades), sia creant una nova xarxa a escala europea.

Possible resposta: La socialdemocràcia s'ha d'avançar al procés actual d'evolució dels mitjans de comunicació. Per fer-ho, haurà de:

- Aplegar experts en aquest camp (periodistes, especialistes en comunicació) i avaluar l'evolució dels mitjans de comunicació i el seu paper en el sistema

democràtic, així com fer una predicció de l'escenari amb què es trobaran els mitjans de comunicació tant en l'àmbit de la Unió Europea com arreu del món.

- Basant-nos en aquesta avaluació, elaborar una estratègia per a la socialdemocràcia, que ha d'incloure la manera més eficaç d'utilitzar els mitjans de comunicació de cara a l'organització del Moviment i l'establiment de canals d'informació (tenint en compte els electors potencials de la socialdemocràcia).
- Dins d'aquesta estratègia, preveure les eines educatives, diferenciant entre eines per a activistes i per a polítics.
- Crear una hipotètica línia de consens entre els partits polítics sobre quin és el paper dels mitjans de comunicació en una democràcia funcional i com es pot evitar la propagació de forces potencialment antidemocràtiques. Valdria la pena considerar el paper dels activistes i proporcionar-los la formació adequada de cara a actuar, a decidir a qui adreçar-se per eradicar la xenofòbia dels mitjans de comunicació.
- Una bona idea seria també aplegar advocats especialitzats en els mitjans de comunicació per tal de debatre sobre la legislació en l'àmbit de la comunicació aplicada a diferents contextos (nous mitjans de comunicació, motors de cerca i l'adequació de la informació, sobretot la de caire personal, a disposició amb l'ús d'aquests motors de cerca, etc.).

Objectius desitjables: La socialdemocràcia ha de superar la idea "El missatge era correcte. Ha fallat la comunicació". Per tant, el procés que hem descrit hauria de:

- Dotar la socialdemocràcia d'una visió, d'una estratègia i d'unes eines.
- Restablir els lligams amb els periodistes, amb els periodistes dels nous mitjans de comunicació, amb els especialistes de la comunicació i amb els advocats especialitzats en els mitjans de comunicació.
- Aconseguir que la socialdemocràcia sigui capaç d'arribar a un nou electorat i de transmetre-li els seus propis missatges, identificables amb la socialdemocràcia dins del diàleg civil.

4.2. La comunicació de la socialdemocràcia

Repte: La societat, Europa i el món han sofert grans canvis al llarg de les darreres dues dècades. La globalització, la reunificació de l'Est i de l'Oest d'Europa, els nous estils de vida i els nous grups socials en són exemples. Una realitat diferent requereix un vocabulari diferent per a descriure-la, la qual cosa es veu accentuada pel fet que el llenguatge també canvia. Així doncs, un repte per a la socialdemocràcia és la reinvençió del seu vocabulari; no es tracta només de modernitzar-lo, sinó també d'aconseguir que reflecteixi amb orgull la tradició del nostre moviment. Cal fer-ho per evitar en el futur que els cristianodemòcrates ens "robin" el nostre vocabulari, les nostres propostes i la nostra visió.

Possible resposta: La socialdemocràcia ha de trobar la manera d'unir el present, el passat i el futur. Per tant, és necessari:

- Donar a conèixer el passat que ens enorgulleix i les nombroses fites que s'han assolit a Europa i en cadascun dels països gràcies a la socialdemocràcia. Això es pot fer mitjançant una aliança d'intel·lectuals (investigadors de diferents àmbits de la política) i de periodistes. Es pot fer servir una àmplia gamma de materials: des de llibres, documents de recerca, revistes, etc., fins a materials més senzills, com ara prospectes o eslògans impactants.
- Pel que fa a comunicació, la socialdemocràcia ha de reinventar el seu vocabulari. És important que descrigui la societat actual (és per a això que calen sociòlegs), la realitat política (els politòlegs) i el futur hipotètic (filòsofs). S'hauria de reflexionar sobre com aconseguir un equilibri entre l'anglès *internacional* (usat àmpliament a Brussel·les) i els altres idiomes, per tal que una vegada traduït a les diferents llengües el sentit no esdevingui ambigu. Els termes tradicionals com ara *classe*, *treballador*, *camarada* han d'adquirir de nou un veritable significat.
- La reforma dels instruments d'expressió ens pot ajudar a escapar de la situació defensiva en la qual es troba la socialdemocràcia. A un nivell comunicatiu, en la socialdemocràcia ja no es *defensa una posició i es lluita*, sinó que es *defensa*, per exemple, l'estat del benestar.
- Cal trobar un concepte amb el qual la socialdemocràcia a Europa es pugui identificar fàcilment. Des del Congrés de la Confederació (predecessor del Partit Socialista Europeu) celebrat a Bonn el 1973, els socialistes europeus han utilitzat

el terme “Europa social”. En el Congrés del Partit Socialista Europeu de 2006 es va relançar el projecte com “Una nova Europa social”, establint un marc per al debat i una unificació del Moviment. Això ha resultat eficaç. Tanmateix, com que el terme “Europa social” ha estat utilitzat a les institucions europees, ja és hora que el Partit Socialista Europeu encunyi un nou lema. És imprescindible endegar una nova era; mostrar en què consisteixen els nous valors, que hi ha una nova dimensió del Partit Socialista Europeu que intenta sortir-se’n dins i des d’Europa.

- Servint-se de la seva xarxa (descrita en el paràgraf sobre el “moviment”), la socialdemocràcia vol estar segura que no es troba sola transmetent els valors de la socialdemocràcia a la societat.

Objectius desitjables: La socialdemocràcia ha de mostrar:

- El seu llegat com a prova de seriositat, responsabilitat i dedicació.
- El seu potencial de treballar de valent per convertir-se en la força del futur.

5. El full de ruta per al futur

5.1. Continuar aplicant el projecte de 2009

El projecte pilot L'Esquerra del Futur va ser concebut esquemàticament de la manera que exposem tot seguit. En concret, s'han de portar a la pràctica els passos següents:

Valors i tendències	Pensament	Disseny	
<p>Europa: valors i tendències</p> <p>Desenvolupament demogràfic</p> <p>Desenvolupament econòmic</p> <p>Realitat social</p> <p>Cultura, tolerància i discriminació</p>	<p>Renovació de la socialdemocràcia</p> <p>Inclusió en el mercat de treball</p> <p>Enfortir la protecció social</p> <p>Eradicar la pobresa</p> <p>Promoure els Serveis Socials</p> <p>Inclusió social</p>	<p>Noves polítiques clau per a Europa</p> <p>Estratègia després de Lisboa</p> <p>Renovació de l'Agenda Social</p> <p>Tractat de Lisboa</p>	<p>L'Europa del futur:</p> <p>Nova identitat, nous valors, noves idees</p>
<p>Estudis del Grup de Recerca</p> <p>Conceptualització dels valors bàsics de la UE; identificació i anàlisi de la realitat econòmica, demogràfica i social, de les tendències culturals i de la situació d'Europa l'any 2020.</p>	<p>Consell Científic, Grup de Recerca i Activistes - Laboratori</p> <p>Reunions sobre qüestions clau del pensament socialdemocrata: el mercat de treball, la protecció social, l'eradicació de la pobresa i els serveis públics i socials</p>	<p>Comitès d'Experts, Membres del Parlament Europeu i Grup de Recerca - taules rodones sobre L'Europa del Futur</p> <p>Anàlisi de les oportunitats proporcionades pels processos polítics de la UE.</p>	<p>Resultat final</p>
<p>Publicació: <i>Europe: Values & Trends</i></p>	<p>Publicació: <i>Building Blocks for the Next Left</i></p>	<p>Publicació: <i>New Key Policies for Europe</i></p>	<p>Llibre: <i>The Next Europe – New Identity, New Visions, New Ideas</i></p>

5.2. 10 suggeriments per al 2010

Basant-nos en l'informe, caldria tenir en compte els deu suggeriments següents, elements fonamentals, per al programa de la FEPS de 2010, com a continuació del projecte pilot L'Esquerra del Futur.

1. Grup de discussió L'Esquerra del Futur: Creació d'un grup de discussió d'acadèmics i experts que assessori la FEPS sobre l'aplicació dels deu suggeriments del projecte L'Esquerra del Futur el 2010. Es sol·licitarà a les fundacions que integren la FEPS que suggereixin persones per formar part del grup.

2. Europa d'aquí a una dècada – simular el futur: La FEPS podria endegar un nou projecte de recerca acadèmic, centrat en la simulació de les repercussions d'una crisi generalitzada per als pròxims deu anys mitjançant paràmetres mediambientals, econòmics i socials clau establerts pel grup de discussió L'Esquerra del Futur. Cada sis mesos es recollirien les dades estadístiques actualitzades sobre injustícia social en els àmbits local, regional, nacional i europeu, més que no pas indicadors macroeconòmics, i es debatiria amb joves universitaris sobre "l'estat social d'Europa", de manera que s'elaborarien dos informes a l'any.

3. Xarxa de joves universitaris: Continuar l'anàlisi acadèmica i el suport realitzat per la FEPS amb els comitès d'experts, les fundacions i els joves universitaris en el projecte pilot L'Esquerra del Futur. Establir una xarxa d'abast europeu de joves universitaris o de persones que han respost a la convocatòria de propostes de 2009.

4. Anàlisi dels valors i de la identitat: És imprescindible que la família socialista torni a debatre sobre els seus valors, amb la guia de les fundacions, els comitès d'experts i els acadèmics, posant un èmfasi especial en la solidaritat, la igualtat i la democràcia. La FEPS establirà una "fàbrica de valors" amb un grup escollit de joves universitaris, triats arran de la convocatòria d'articles de 2009, que contribuirà a una major identificació dels valors i aportarà idees noves i suggeridores.

5. Debat internacional d'experts: En l'actualitat, la FEPS esmerça recursos en realitzar un debat internacional, ampli i sòlid entre experts (independents), formadors d'opinió, comitès d'experts i fundacions sobre el possible i fonamental debat polític a l'entorn de l'agenda política socialdemòcrata. La FEPS endegarà un debat a escala europea basat en una nova convocatòria d'articles sobre el futur de l'agenda política socialdemòcrata, entre els acadèmics i experts de diferents àmbits (ciències

polítiques, economia, administració pública, ciències socials, etc.). Els resultats de tot plegat es publicaran a finals de 2010.

6. Tradició i història del Moviment: La socialdemocràcia ha de reivindicar el seu missatge per mitjà de la recuperació del significat dels seus termes característics (treballador, drets dels treballadors, etc.), i mostrar que les persones que formen part del Moviment avui dia són la prova vivent que el nostre missatge no és anacrònic, sinó que bateja en el cor de la gent. L'any 2010 servirà de marc de referència temporal per treballar més estretament amb l'Associació Europea de Sindicats sobre els paral·lelismes que hi ha en el si del debat de la "renovació" entre els sindicats i la família socialista. Un seminari conjunt d'un dia podria servir per donar impuls a aquest debat.

7. Formació: La FEPS propiciarà l'intercanvi entre les fundacions nacionals i les organitzacions col·laboradores amb experiència en formació i en educació civil. Així mateix, valorarà les possibilitats de crear un Fons Europeu de Formadors que reforci la capacitat de les seves activitats formatives i les del Partit Socialista Europeu. Caldrà realitzar dues reunions el 2010 per tal d'elaborar el concepte d'educació socialista actual i per donar impuls a l'estratègia. S'establirà una relació laboral amb l'associació de formadors dels sindicats, que juga un paper important en el desenvolupament del moviment sindical a Europa. Els partits polítics poden aprendre de les seves iniciatives i de les seves pràctiques innovadores, i fins i tot donar suport a l'elaboració de currículums de formació política per a activistes i delegats locals i regionals.

8. Programes de finançament i fundacions integrants de la FEPS: Crear una partida pressupostària en el pressupost de la FEPS per tal de promoure la cooperació de la FEPS amb les seves fundacions integrants a escala nacional. Aquesta partida és concebuda com una "subvenció" i pot contribuir a sufragar els costos de les activitats de les fundacions que integren L'Esquerra del Futur. Les fundacions podran participar-hi amb propostes de projecte en una convocatòria que s'obrirà a principis de 2010 amb quatre temes: 1. L'anàlisi de la situació de crisi, 2. La definició d'una nova agenda política, 3. La identificació dels reptes organitzatius dels partits democràtics i 4. Pràctiques innovadores en la comunicació de la socialdemocràcia. Les actuacions que s'han de portar a terme són el desenvolupament de l'estudi de casos breus i de debats públics nacionals i locals (tallers, taules rodones d'un dia, etc.).

9. Síntesi de les conclusions dels membres: Els debats sobre la crisi i el futur de la socialdemocràcia tenen lloc arreu d'Europa. En alguns països estan relacionats amb la valoració de les darreres eleccions, d'altres formen part dels escrits de la nova agenda, com ara en conferències del partit. La FEPS ha de fer un seguiment d'aquests debats i preparar, en col·laboració amb les fundacions nacionals, un informe final amb les conclusions més destacades.

10. Col·laboració amb el Partit Socialista Europeu: Donar suport a les iniciatives del Partit Socialista Europeu i a l'Aliança Progressista de Socialistes i Demòcrates en els processos de renovació política i del partit.

Bibliografia

- Budge (1996): *The new challenge of direct democracy*, Polity Press.
- Catt (1999): *Democracy in practice*, Routledge.
- Dienel y Harms (2000): *Repensar la democracia*, Ediciones del Serbal.
- Fishkin (1995): *Democracia y deliberación*, Ariel.
- Font (ed) (2001): *Ciudadanos y decisiones públicas*, Ariel.
- Font y Blanco (2001): "Conclusiones", en Font (ed): Obra citada.
- Gomà y Rebollo (2001): "Democracia local y ciudadanía activa: reflexiones en torno a los presupuestos participativos", en Font (ed): Obra citada.
- Navarro (1999): *El sesgo participativo*, CSIC.
- Lijphart (1987): *Las democracias contemporáneas*. Ariel.
- Sánchez (ed) (2000): *Participació ciutadana i govern local: els consells ciutadans*. Editorial Mediterrània.
- Stewart (1995): *Innovation in democratic practice*, Institute of Local Government, Birmingham.
- Sweeting y Cope (1999): "Local democratic innovation and citizen participation: empowering the powerful?", Comunicación presentada en el Congreso *Public participation and innovation in community governance*, Luton.
- Tonucci (1998): *La ciutat dels infants*, Barcanova.
- Tsanagourious y otros (eds) (1998): *Cyberdemocracy*, Routledge.

Darrers números de la col·lecció

- 150/07 *La identitat política de la Unió Europea* - Thomas Mayer, Alfred Gusenbauer
- 151/07 *Resistències culturals als suburbis de la Barcelona del segle XXI* - Jordi Nofre i Mateo.
- 152/08 *Afers religiosos. Una proposta de política pública* - Jordi López Camps.
- 153/08 *El paper del discurs públic per als projectes de reforma socialdemòcrates a Europa* - Viven A. Schmidt.
- 154/08 *La igualtat: una decisió política* - Sotirios Zartaloudis.
- 155/08 *L'aproximació de la política a la ciutadania* - Margarida Camprubí i Vendrell.
- 156/08 *L'educació com a pilar de la desigualtat* - Jaap Dronkers.
- 157/09 *La promoción de la gobernanza democrática y el diálogo político en el Mediterráneo. Promoting democratic governance and political dialogue in the Mediterranean* - Pau Solanilla.

